VEGETARISK TIDSSKRIFT

23. ÅRGANG - 15. MAJ 1929 - NUMMER 5

Indhold: Årsmødet 1929. — Møder og lignende — Til verdenskongres. — Koppe-panik og lægeformuft. — Hvorledes en moderne Videnskabsmand argumenterer. — Der arbejdes. — Litteratur. — Spredt og samlet. — Annoncer.

Årsmødet 1929

afholdes i København 2. pinsedag, Mandag den 20. Maj **kl. 9** i ungdomssalen i K. F. U. K., Lille Kannikestræde.

Dagsorden: 1) Valg af dirigent. 2) Beretning fra landsforeningen. 3) Regnskab. 4) Beretning og regnskab for dr. Mich. Larsens vegetariske børnehjemsfond. 5) Beretning og regnskab for uddannelsesfondet. 6) Indkomne forslag. 7) Valg til landsforeningens hovedbestyrelse etc. 8) Tid og sted for næste årsmøde. 9) Eventuelt.

Kl. 2: Middag i Vegetarisk Restaurant, Frederiksberggade 27.

Kl. 5: Offentligt møde i Søndermarken. Madpakke medbringes, kan eventuelt fås i Vegetarisk Restaurant.

Indkvartering. Mødedeltagere, der ønsker værelse, bedes henvende sig i god tid til Kbhvns. afdelingens formand, hr. forlagsboghandler H. L. Henriksen, Istedgade 7, St., Kbhv. V. *Oluf Egerod.*

Udflugten til Hundested 1. pinsedag. Som tidligere meddelt afholdes i forbindelse med årsmødet udflugt til fru *M. Jensens* Villa „Lynghøj" i Hundested 1. pinsedag. Cyklisterne henvises til meddelelse andetsteds i bladet. Om jernbanepriserne meddeles det, at man bør tage weekendbillet til Hillerød. Fra Hillerød til Hundested løses en særlig billig billet, der gælder i tiden mellem Lørdag kl. 12 og Mandag kl. 12. På denne måde kommer rejsen på ca. 6 kr. tur-retur i stedet for ca. 9 kr. (flere deltagere kan også slå sig sammen om at købe et 10-billetskort til en pris af 6 billetter på strækningen Hillerød-Hundested). Der er plads til mange nattegæster på „Lynghøj", så fru Jensen modtager gerne besøg til meget billig pris allerede fra Lørdag eller tidligere. Henvendelse til fru M. Jensen, „Lynghøj", tlf. Hundested 68. Mad til hele pinsedag kan medbringes. Drikkevarer fås billigt. Middag à 1 kr. kan også fås. I så fald sendes forhåndsmeddelelse til fru Jensen. Udover almindeligt samvær, spasereture, lege, bad (!?), byder programmet på foredrag af hr. *St. Veldan*: „Vegetarismen på skillevejen — vitaminforskningens seneste resultater — teoretisk og praktisk idealisme", og „ordet frit". — Altså velmødt til optakten til årsmødet! *Oluf Egerod.*

Forslag til årsmødet. *Uddannelsesfondet.* Undertegnede foreslår, at landsforeningen, om ikke eftergiver, så i hvert fald giver skønsom henstand med tilbagebetalingen af studielånet. *John. Svensson. J. Dige.*

Marmite

Den vitaminrige Suppeekstrakt med den fine Smag

Cykletur for medlemmer *til sammenkomsten i Hundested 1. pinsedag.* Pinsemorgen kl. 4½ samles de vegetarer, der har lyst at cykle vejen til Hundested, på rådhuspladsn ved 0-stenen. Enhver vegetar, der ikke er over 90 år, og som har en cykle, bør kunne cykle det stykke vej. Der køres med jævn fart og undertegnede medbringer reparationsgrejer, så der forventes god tilslutning til denne tur, som kan gøres for ingen penge. Kl. 5 passerer vi linie 6's endestation, Lyngbyvej, hvor de, der ønsker det, kan støde til. *John Svensson.*

30 spredtboende medlemmer har endnu ikke indsendt kontingent 1929. Send det venligst omgaende til postkonto 282.

Møder og lignende.

Københavns afdelingen. *Mandag den 3. Juni kl. 7 aften* ved talerstenen i fælledparken. Hr. cand. phil Oluf Egerod holder vegetarisk friluftsmøde.

Mandag den 17. Juni kl. 7 aften ved talerstenen i fælledparken. Kartoffelmanden, hr. assistent Fr. Madsen, fortæller om sine erfaringer som forsøgskandidat i dr. Hindhedes forsøgslaboratorium.

Søndag den 23. Juni kl. 8 aften. Sct. hansfest hos fru M. Henriksen i „Sommerlyst" paa Frederikssundsvej ved nr. 108. Man benytter linie 5 og står af ved Borups Allé — så nogle skridt til højre og man er der. Fru Henriksens store sommerhus ligger lige midt i „Sommerlyst". Man bedes møde talrigt, tag venner med.

Mandag den 24. Juni kl. 7 aften. Hr. cand. phil. Oluf Egerod taler ved talerstenen i fælledparken.

Mandag den 1. Juli kl. 7 aften. Hr. assistent Fr. Madsen taler ved talerstenen i fælledparken.

Mandag den 15. Juli kl. 7 aften. Hr. redaktør Wilh. Date taler ved talerstenen i fælledparken.

Søndag den 18. August kl. ca. 1—2 efterm. samles medlemmer med venner ved Springforbi station til en selskabelig sammenkomst i den fri natur. Madkurve medbringes. Det bliver en morsom tur — i lighed med tidligere år — med leg o. s. v. Der vil blive holdt vagt ved alle tog i ankomsttiden, at vi kan finde hinanden.

Når efteråret indtræffer, vil Skodsborg sanatorium muligvis assistere os med nogle vegetariske demonstrationsmøder.

Sydfyns afdeling. Søndag den 28. April afholdt Sydfyns afdeling sin forsinkede generalforsamling i Ringe hos hr. og fru Rasmussen. Som altid når vore æresmedlemmer indbyder os, var der også denne gang sørget for en festlig anretning i dette hyggelige vegetariske hjem. Der var også mødt flere deltagere end sædvanlig til vore generalforsamlinger. Foreningens bestyrelse består af: fru Hansen, Sødinge v. Ringe, fru Johansen, Egenappevej, Svendborg, frk. Kirsten Hansen, Svendborg, og Chr. Beyer, Svendborg. Revisorer: frk. Sidenius og hr. Sloth. Medlemstallet er i øjeblikket 41.

International ungdomsliga afholder i år sin internationale lejr ved Daugård strand, Vejlefjord, i tiden 20. Juli til 5. August. Nærmere oplysninger kan fås hos Axel Pille, Daugård strand pr. Daugård.

Gaver. Poul Hansen 10,00, Esbensen 2,00, Fokdal 2,00, Tony Müller 1,00, hvorfor kvitteres med tak.

Esperanto og vegetarisme. Esperantisterne holder verdenskongres i Budapest 2.—9. August. For kongressens vegetariske deltagere bliver der særlige møder. *Også den internationale vegetarkongres får sin esperantoafdeling;* dels er esperanto tilladt kongressprog, dels afholdes en særlig esperantoaften, ved hvilken den kendte tjekiske vegetar, professor dr. Sommer-Baték fra Prag taler om „Vegetarismen i dagliglivet". Desuden vil der i tale, deklamation, korsang o. s. v. blive klarlagt, hvilken sammenhæng der er mellem de to internationale folkebevægelser: esperanto og vegetarisme.

Som man ser, er der god jordbund for verdenssproget blandt vegetarerne i andre lande, men hvorledes er det i Danmark? Hvormange vegetarer hos os har så megen verdensforståelse, at de også er esperantister. *F. J.*

VEGETARISK TIDSSKRIFT

23. ÅRGANG 15. MAJ 1929 NUMMER 5

UDGIVET AF DANSK VEGETARISK FORENING. REDAKTION: KOMMUNELÆRER, CAND. PHIL. OLUF EGEROD (ANSVARSHAVENDE), RØDKILDEVEJ 40, TELEFON: GODTHÅB 2573, BRØNSHØJ, KØBENHAVN, OG WILH. DATE, KRONPRINSENSGADE 1, KØBENHAVN K.

Til verdenskongres!

For syvende gang samles vegetarerne til international kongres; og medens tidligere storbyerne har været mødested, bliver det denne gang et prægtigt beliggende kursted i *Steinschönau* i Nordbøhmen, der venter os. Der bliver således mere samling på deltagerne og derfor også bedre lejlighed til personlig tilknytning mellem kongresdeltagerne. Derfor skal vi også møde talrigt op. Man behøver ikke at være officielt udsendt for at deltage; tværtimod, *alle* kan deltage, og *alle* er hjerteligt velkomne. Benyt derfor lejligheden; læg Deres ferie i første halvdel af juli måned og træf sammen med meningsfæller fra alle lande i dette skønne Bøhmen. Om ønskes bydes de udenlandske delegerede og gæster lejlighed til rekreationsophold i det vegetarisk ledede kursted „billigere end hjemme" — siger indbydelsen.

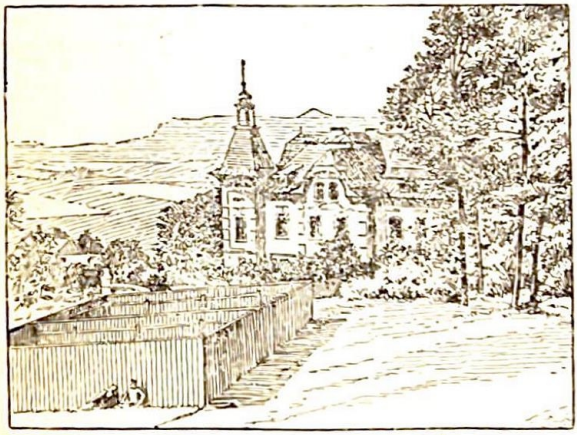

Hvad skal der ske på kongressen?

Allerede den 7. Juli kl. 1 samles sachsiske og bøhmiske vegetarer til deres årlige landssommermøde på bjerget Lausche, og her bliver lejlighed til at høre flere af de ledende vegetarer i disse egne. *Mandag den 8. Juli* kl. 10 åbnes kongressen med velkomshilsener og præsentation, og de forskellige delegerede aflægger ganske korte beretninger om forholdene i deres land. Om aftenen er der festbanket på et hotel i byen til ære for de delegerede. Om *Tirsdagen* kommer så hovedforedragene:

Universitetsprof. dr. Ruzicka fra Komenskyuniversitetet i Pressburg: Vegetarisme og Eubiotik.

Ernæringsfysiologen Ragnar Berg, Dresden: Vegetarismens biologiske betydning.

Walther Walsh, D. D., England: Vegetarismen og verdensbroderskab.
Universitetsprof. dr. theol. jur. og rer. pol. Johannes Ude, Graz: Vegetarismen og nationaløkonomi.
Evt. også et foredrag: Vegetarismen som åndsfaktor
Om aftenen festkoncert i Stadttheatret.

Onsdag den 11. Juli er der om formiddagen slutningsdiskussion og om eftermiddagen automobiludflugt og besøg i de verdensberømte bøhmiske glasværker i omegnen.

Torsdag den 12. Juli bliver der udflugt i Elbdalen, og her bydes de udenlandske gæster lejlighed til at stifte bekendtskab med de herlige landskabelige skønheder i vore værters hjemstavn.

Hvorledes kommer man til kongressen?

Den letteste vej er med dampskib til Stettin og videre med bane over Dresden til Steinschönau. Vi har forhørt os hos Oversøisk passagererbureau, Axelborg, Kbhvn., der meddeler: D. F. D. S. har forbindelse 4 g. ugl. kl. 16 til Stettin. Ank. Stettin næste morgen kl. 7,00. Afg. (7,40 el.) 9,58. Ank. Berlin Stettiner Bahnhof 12,03. Afg. Anhalter Bahnhof 13,50. Ank. Bodenbach 17,48; her skiftes. Afg. 18,10. Ankomst Ceska Kamenisa 19,10; her skiftes. Ank. Stein Schönau 19,33. Altså kun 27—28 timer derned. Rejsen over Stettin er behageligere og billigere end over Gedser-Warnemünde. Rejsebureauet udsteder billetter fra Kbh. til Ceska Kamenisa (selvfølgelig også over Gedser, om så ønskes). Man kan henvende sig direkte, personligt, skriftligt el. pr. telefon 14717, 14718 og få billetterne sendt. Men da vi jo helst skal have indmeldelserne, modtager vi også billetbestillinger. Bemærk hvilken afrejsedag: S., M., O. el. To. Landsforeningens formand, der jo er sekretær i den internationale styrelse, rejser Sønd. d. 30/6 til Stettin for med familie på motorcykle at gøre resten af turen. — 25 deltagere gives rabat.

Hvad koster turen?

De egentlige *rejseudgifter* bliver således: Kbh.-Stettin III (Dæk) 11,00, II 16,50. Stettin-Steinschönau III 18,00, II 29,75. Man kan altså komme hele vejen for ca. 29,00, eller rejser man skib II, tog III ca. 35,00. — Landsforeningen sender 2 repræsentanter, fuldmægtig St. Fink-Jensen og fru M. Henriksen. Hver afdeling burde sende 1. Og vi håber på mange privatpersoner; der er allerede anmeldt 6.

Opholdet i Steinschönau bliver så billigt som muligt. Komitéen sørger for billigt (under selve kongressen så vidt muligt gratis) logi, og vegetarer bestemmer jo selv prisen på deres forplejning; den lave kurs på den tjekiske krone (1 dansk krone = 8,9 tjekiske) hjælper også med til at gøre opholdet mere overkommeligt.

Vi opfordrer vore medlemmer til i så stort tal som muligt at deltage. Anmeldelse bedes snarest sendt til landsforeningens formand til videresendelse til kongreskomitéen, hvis sekretær er: Redaktor Feix, Warnsdorf, Nordbøhmen, Tjekoslovakiet.

Koppe-panik og lægefornuft.

Da de relativt få koppetilfælde, som for tiden optræder i London, åbenbart også skal bruges til at skabe panik herhjemme, har det interesse at høre, hvad den svenske provinciallæge dr. Erik Tretow udtaler i „Stockholms Dagblad".

Dr. Tretow siger, at de allerfleste læger ved yderst lidt om vaccinationen og finder — en lille smule ondskabsfuldt — heri årsagen til, at lægerne den dag idag er så forbenede overfor vaccinationsdogmet. Henvendt til medicinaldirektøren siger han, at der ingen grund er til nedsættelse af nogen videnskabelig komité, da denne videnskabelige vildfarelse er tilstrækkelig klarlagt og allerede har kostet altfor meget. I stedet for foreslår han at udsende et opråb til alle mødre og advare dem mod vaccinationen, »som under alle forhold er værdiløs, og kan, når ugunstige omstændigheder støder til, blive årsag til andre sygdomme, medfører livsvarig invaliditet, ja, en jog døden. „Ingen bør adlyde love, som strider mod samvittigheden".

Også engelske læger kan gennemskue svindelen. Under en diskussion i „Royal Society of Medicine" erklærede — den 25. Januar 1929 — professor, Major Greenwood, at der var den største sandsynlighed for, at Jenner var en bedrager. Andre læger hævdede, at kampen for vaccinationen vilde være unyttig, medmindre man opdagede en uskadelig lymfe. Dr. Nash påstod — d. 15. Februar 1929 — at vaccinationen ofte var værre end den sygdom, den skulde beskytte imod. I „The Medical Word" for den 29. Marts skriver dr. Gordon Ward en artikel: „Imod børnevaccination", og siger, at en læge absolut ikke har råd til at have blot et eneste dødsfald af hjernelammelse efter vaccination i sin praksis. Som bekendt viser denne frygtelige sygdom sig i mange tilfælde i følge med vaccinationen. *F.-f.*

Hvorledes en moderne Videnskabsmand argumenterer.

Videnskabens højtpriste *Objektivitet* rækker — naturligvis — ikke længere end dertil, hvor den kommer sine Dyrkeres personlige Interesser og Sympathier for nær*). Alligevel forbløffes man over et Foredrag som det, Prof. Dr. phil. *Rich. Ege* d. 18/3 holdt i Radio om *„Naturføde og Kulturføde"*. Man vilde ganske sikkert ikke byde sligt, hvis ikke man gik ud fra, at så godt som alle Tilhørerne var ukritiske Mennesker, og at Forholdene udelukkede, at nogen Modsigelse kunde komme dem for Øre.

Første Trediedel af Hr. Eges Foredrag var så godt, så jeg knap vilde tro mine egne Øren: Vegetarerne og Råkosttilhængerne havde Ret, sagde han! Rå Planteføde var Menneskets naturlige og naturbestemte Ernæring. — Men hvad der så fulgte, virkede som en Række Slag i Ansigtet: Vi var nu Kulturmennesker og ikke Naturmennesker. Det var umulig at *bevise*, at Kulturføden var mindre god for os; og selv om nu den *var* mindre god, så var der al Grund til at tro, at Videnskaben — (denne Afgud) — ved fortsat Fremskridt vilde kunne forbedre den således, at den blev *mindst* (!) lige så god som den primitive Naturføde; sin Foragt for det primitive lagde Professoren ikke Skjul på. Videre sagde han: Vor Paaklædning var jo heller ikke naturlig el. naturbestemt: men *den* var der dog ingen, der vilde finde

*) Personlig er dog her kun at forstå i uegentlig Forstand; thi det er jo i Virkeligheden *Horde*-Interesser og *Horde*-Sympatier, det drejer sig om, ikke noget for den Enkelte personligt.

på skulde være skadelig! — (Hvilken tyk Uvidenhed for en Universitetsprofessor! — De må studere Rich. Ungewitter, gode Hr. Ege!) Argumentationens Umulighed nåede sit Toppunkt i Henvisningen til, at det jo heller ikke var naturligt for Mennesket at *flyve*; thi Naturen havde jo ikke givet os Vinger. (Mon Hr. Ege anser det for naturlig, at Fugle og Insekter bygger kunstfærdige Reder. Er Bikuben og Hvepsereden Naturprodukter, Hr. Ege?) Altså, argumenterede Professoren, forkaster man ikke Flyvning (han kunde lige så godt have sagt Kørsel i en alm. Vogn) så kan man heller ikke, naar man vil være konsekvent, forkaste unaturlig Føde, — han glemte blot at tilføje „selv om den er afgjort natur*stridig*". Vi skulde jo gøre os Naturen underdanig, sagde han (med kendelig Stolthed over i hvilken Grad det syntes ham at lykkes); men dette betyder for Videnskabsmanden *Rich. Ege* åbenbart det samme som at *undertrykke* den. En anden Videnskabsmand (*Francis Bacon*), der dog sikkert må stå langt under Hr. Ege, eftersom det er over 300 Aar siden han levede, — (Videnskaben har jo gjort mægtige Fremskridt siden da) — sagde som bekendt: *Kun* ved at adlyde Naturlovene behersker man Naturen. (Men den moderne Videnskab *fortolker* vel et sådant Ord på sin egen snilde Måde!) Hr. Prof. Ege har dog ikke glemt, at Beskedenhed er Ynglingens skønneste Dyd og især for en Videnskabsmand et glimrende Smykke, der først ret får ham til at straale i andres Øjne; og derfor understregede han stærkt dette: Vi *véd* dog *intet* med *Sikkerhed*. Deraf drager han imidlertid to Slutninger, *først* den *almindelige* Slutning: Altså lader vi stå til og lever på bedste Beskub, d. v. s. sådan som „man" nu éngang „bruger" og så *alsidig* som mulig, så er vi nemlig på den *sikre* Side (Modsigelsen til det før sagte synes han ikke at have opdaget); — og *dernæst* den for en Fagmand, der tror på Muligheden af at nå det fuldkomne i sit Fag, *særlige* Slutning, uomgængelig når han henvender sig til det store Lægfolk: Altså bør De, som dog er interesseret i en bedre Erkendelse, hjælpe os til at vinde frem til den ved at stille Penge til Rådighed for vort samfundsnyttige Arbejde. (Dette er Finalen på alle Fagforedrag i Radioen: Sørg for at der bliver bevilget os rigelig Understøttelse til vort Fag.)

Vi Naturister erkender imidlertid, at Opnåelse af sikker Viden ad objektiv-videnskabelig Vej er *umulig*. Kun Naturens og Aandens Røst i Ens eget Indre kan sige En, hvad der er det rette. Derfor taler vi ikke, som Hr. Ege, om *Instinktet* som noget, vi nu éngang må finde os i at undvære, men som vi også sagtens *kan* undvære, da Videnskaben — i hvert Fald den fremtidige Videnskab, giver rigelig Erstatning for det. Nej! Vi går frem for alt ud på at genoplive Instinktet. Vi siger „Nærmere, *Natur*, til Dig! Bestandig nærmere Dig, o Natur!" Og man går galt i Byen, når man tror at kunne lade hånt om Naturtroen, fordi den er *religiøs*. Hvorpå bygger vel den herskende Tro på Videnskaben? — Ja, efter Hr. Eges Foredrag at dømme synes Videnskaben — el. i alt Fald den *medicinske* Videnskab — kun at bygge på det aller løseste Flyvesand.

Andr. Møller.

Der arbejdes.

Foråret er over landet med sol og varmtung regnluft og med de spirende og groende kræfter i fuld virksomhed overalt. Livet manifesterer pány i sin evigtvarende eksistens, og hver lille græsgrøn spire i det brunsorte muld er en veltalende prædikant, som ivrigt og ihærdigt fortæller om det mest selvfølgelige under, som alle vi oplyste mennesker hvert eneste vår hilser igen med den samme forundrede barnlige spilen øjnene op.

Ja, det er vår — atter engang.

Og vårens kræfter bryder frem over jorden i en varm majnat. De vil allesammen være med til på een gang at sprænge nattefrostens sviende tag, — og så vågner vi en morgen og ser, at jorden er våd og damper af nattemulmets varme ånde. Vinteren er forbi — uvirksomhedens dvaletid, hvor kræfterne slumrede. Naturen er vågnet til en ny dag — en ny dag i tilværelsens uendelige evighedskæde. —

— Vintersæsonen er afsluttet; for mange betyder det, at kræfterne må lægges i det udendørs arbejde i mark og have. Foreningslivet med møder og demonstrationer og alt det besvær, som er uløseligt forbundet med det moderne oplysningsarbejde, træder mere i baggrunden — folk har mest lyst til den slags, når aftenerne er lange og varmen indendørs for en stund får én til at glemme, at det er vinterkoldt udenfor.

Og dog arbejdes der rundt omkring — målbevidst og stærkt, — vi læser om det i bladene, vi ser det ved udstillingerne, snart her, snart der. Overalt er der lydhørhed og forståelse — den tid er uigenkaldeligt forbi, da ordet vegetarisme nærmest dækkede over et kuriosum, da det at være vegetar var omtrent det samme som at være lidt grinagtig.

— Gartnerne har holdt deres store årlige forårsudstilling i Forum i København. Det er en af de begivenheder, som vor forvænte tid imødeser med altid lige ublandet glæde. Vi kan ikke frigøre os for den ubevidste følelse af samhørighed med alt levende — i blomsternes yndefulde fremtræden aner vi den samme manifestation af guddommelig liv, som vi erkender i vor egen udfoldelse. Derfor er alm. dansk gartnerforenings udstilling altid en sikker succes. I år dannede den ingen undtagelse fra tidligere års regel — den var til glæde for de besøgende og til ære for den dygtige og initiativrige gartnerstand, som vi har her i vort lille land. At vi til tider måske kunde ønske, at vore venner gartnerne i lidt højere grad måtte vise forståelse af deres egne produkters værdi i en fornuftig husholdning, forklejner ikke det arbejde, denne udstilling bærer vidne om. Frk. Gudrun Smitt forestod en afdeling med råkost, der vakte ikke ringe opmærksomhed blandt de tusinder af besøgende. Der bliver også gjort en udsæd ved en lejlighed som denne, selv om det kun var en beskeden plads, gartnerne havde afset til den praktiske demonstration af havebrugsprodukternes anvendelse i det daglige liv. Vi håber, at forståelsen af den vegetatiske levemådes betydning må vokse - - også indenfor vor dygtige gartnerstand. Så bliver der ikke bare plads til et beskedent råkostbord

i en krog af det store udstillingspalads — så vil det vegetariske husholdningslaboratorium blive udstillingens midtpunkt. Det er de enlige pionerer, der *nu* baner vejen for kommende tiders erkendelse af betydningen af en sund og rigtig levemåde.

— I Århus har der været afholdt en ernæringsreformudstilling, som — hvis man skal tro de lokale blade — har været ikke så lidt af en succes. Det er handelskompagniet „Reform", Niels Brocksgade 5, København, der har muliggjort udstillingens afholdelse. og vort energiske medlem, fru Elna Regner-Andersen, Gentofte, var — som før — sjælen i arbejdet. Fru Regner-Andersen, blev interviewet af bladene og fik lejlighed til at fortælle de århusianske avislæsere adskilligt, som sikkert var både nyt og interessant for dem. Fru Regner-Andersen og fru Therese Stamer talte ved udstillingen, der bl. a. medførte en stærk efterspørgsel efter fru Stamers lille bog om reformernæringen; første oplag af denne bog er nu udsolgt fra forlaget og et nyt er under arbejde — et ikke helt dårligt resultat af et par måneders arbejde. At der blandt de århus-vegetarer også var tilfredshed med udstillingen, turde være en selvfølge.

I Teknologisk Institut har der været afholdt en sundhedsudstilling, hvor bl. a. vegetarisk restaurant, Frederiksberggade 27, og handelskompagniet „Reform" har deltaget, Fru Elna Regner-Andersen og forstander St. Vøldan talte ved denne lejlighed for et publikum af læg og lærd. Særlig bemærkelsesværdig er den interesse, der nu vises ernæringsreformspørgsmålet fra lægernes side. De mere forstående og tidsvarende tænkende af dem har indset, at lægevidenskaben ikke blot er en udvikling af tekniske færdigheder og af viden om sygdomsårsager og sygdomsforløb, men i langt højere grad en praktisk anvendelse af de midler, naturen selv giver os til forebyggelse og helbredelse af sygdomme — lys, luft, vand —, og et ensrettet arbejde for at lære menneskeheden hvorfor den ikke skal ødelægge de fødeemner, der er uundværlige for den fornuftige ernæring. Fru Regner-Andersen har efterhånden fået en ikke ringe bekendtskabskreds indenfor lægeverdenen, og der lyttes til det, som vor ihærdige og dygtige medkæmper har at fortælle. Det er lægevidenskaben, der søger bort fra fortidens eksperimenteren med problematiske teorier — over til den bevidste forskning i samklang med naturens uforanderlige love — de love, som kun kan beherskes gennem efterlevelse.

— Jo vist arbejdes der, og er man opmærksom nok, kan man ogsaa se, hvor det bryder og spirer overalt. Det er en ny tidsalders erkendelse af sit eget grundlag: tilbage til naturens evige fornyelsesvæld — ikke en Voronoffs eller en Steinachs degenerationseksperimenter med naturstridige indpodninger af dyresubstanser i udslidte menneskelegemer, men den naturlige imødekommen af de krav, vort fysiske gehalt stiller om den rigtige ernæring og det deraf følgende normale livsforløb.

— Naturen er vågnet af sit vinterblund, og den giver med gavmild hånd af sine rige gaver. Forstår vi ret, hvad vort mål er, så vil vi

også forstå, at naturens krav til os er, at vi skal tage den i vor tjeneste som den er — det er vedblivende mennesket, der er skabt i guds (naturens) lignelse.

— — — Er *vi* med i arbejdet? Vi er det først helt, når vi fejer vrøvlet tilside — det har vi ikke brug for, når vor indsats skal være positiv.

Vi skal lære af de trofaste og praktiske arbejdere, der rundt om i landet bærer sten på sten til det bygningsværk, der engang vil stå som et fuldstændigt monument for en frigjort menneskehed.

Dette turde i al beskedenhed være rettesnoren for det kommende årsmødes arbejde. *Wilh. Date.*

Literatur.

Krigens sande ansigt hedder en bog, som overretssagfører Einar Krenchel har udgivet på eget forlag. Det er ganske jævne og nøgterne gengivelser af, hvad nogle af verdenskrigens soldater fortalte; „jævn og nøgtern", d. v. s. at her meddeles den frygtelige sandhed om den djævelske besættelse, som de „civiliserede" folkeslag verden over lå under for. For ikke længe siden skænkede en kendt universitetsprofessor os i et dagblad en overlegen opsats over middelalderens djævletro; der er så sandt ingen grund til overlegenhed, alting tyder på, at djævelen er en realitet, som man må regne med.

Eller hvad skal man sige, når man hører om en landsby, som var bleven gennemluftet med giftgas, og hvis beboere: oldinge, kvinder og børn lå døde rundt omkring, et sted en død kvinde, som i døden knugede sit spæde barns lig til sit bryst, eller om 4400 mand sydafrikanske elitesoldater, som måtte ud i et kampfelt, og kun 44 mand kom tilbage; dette var ikke kamp, men massemyrderi! Eller om hine soldater, som trætte og tørstige lagde sig ned og drak af det vand, som var gennemtrukket af blodet og liggiften fra hundreder af faldne kammerater; det er enkelte små træk, men det er ikke de frygteligste. Dette er vanvid, djævelskab, det går på nerverne, ikke fordi det er overdrivelse, men fordi det er den nøgne sandhed, havde det endda været overdrivelse!

Men disse og lignende beretninger vil hjælpe os til freden? Måske, men det er ikke nok, det er den indre afsky, der skal vækkes, ikke blot rædselen for krigens grusomheder. Der skal et nyt livssyn til, som bunder i kærlighed til *alle* levende væsener, en konsekvent vegetarisme. Men en bog som denne er et hjælpemiddel, som bør bruges. Om alle mødre og alle unge fik læst den, vilde meget tage sig anderledes ud; poesien, romantiken vilde fordufte, og den rå, djævelske sandhed blive tilbage. *F.-J.*

Bogen koster kr. 2,50 og fås hos udgiveren, Fredericiagade 15, København K.

„The London Vegetarian Society" har udsendt årsberetning for 1928. Regnskabet balancerer med ca. 140,000 kr., og medlemstallet er 1129. Foreningens organ, det statelige og smukt udstyrede „The Vegetarian News", er et blad på 76 sider og udgår i indtil 4500 exemplarer. Foreningens sekretær, mr. *Frank Wyatt*, er bladets udmærkede redaktør. Når artikler eller meddelelser har interesse for bestemte personer eller større kredse, får de et exemplar tilsendt, og mange læger, præster, parlamentsmedlemmer o. s. v. er herigennem bleven gjort bekendt med vegetariske synspunkter. Adskillige forhold, som fra bladets synspunkt var uti'stedelige, er bleven påtalt og rettede. Det er også værd at bemærke, at ca. 200 biblioteker stadig får bladet tilsendt. *F.-J.*

„Første hjælp før lægen kommer" hedder en lille nem pjece i vestelommeformat, som er udgivet på Date's forlag, København K. Den indeholder på 32 sider vejledning til førstehjælpsbehandling af tilskadekomne, og den omhandler

bl. a. så forskellige ting som knoglebrud, kunstigt åndedræt, åreblødninger, insektstik, ulykkestilfælde ved elektricitet, forbinding, forbrænding, forfrysning, forgiftning, giftige luftarter, hængning, — i det hele taget næsten alt, hvad man kan komme ud for af ulykkestilfælde. Bogen adskiller sig væsentlig fra almindelige lægebøger derved, at den kun tager sigte på foreløbig nødhjælp, men henviser til den faguddannede læge, hvad den egentlige behandlig angår. Den sælges til sygekasser, fagforeninger, skoler, institutioner, større forretninger etc., og kommer ikke i boghandelen. Af praktiske grunde er salget til private indskrænket — der kan ikke fås mindre end 20 Stk. Den koster 4—5 Øre pr. stk. efter oplagets størrelse, hvilket er rekord i prisbillighed.

Er De medlem af en sygekasse, en fagforening eller en sportsforening, forlang da, at dens bestyrelse anskaffer dem til gratis uddeling — og hav den så altid hos Dem. *J. A.*

Spredt og samlet.

Vegetarisk højskolekursus. Det første vegetariske højskolekursus i Danmark vil, såfremt der viser sig den tilstrækkelige interesse, og vi tror, at tiden er inde til at tage fat, blive afholdt på Roskilde højskole i dagene 3.—13. Oktober, således at ankomst sker om Torsdagen, og den sidste Søndag anvendes til en vegetarisk udstilling og demonstration, hvortil videre kredse vil kunne få adgang. Den egentlge undervisning vil altså begynde Fredag d. 4. og slutte Lørdag d. 12.

Foruden at der ved deltagelse i madlavningen vil blive lejlighed til at lære såvel almindelig vegetarisk madlavning som råkosttilberedning, vil der blive holdt en lang række foredrag, alle om emner af vegetarisk interesse og hver dag blive givet undervisning i gymnastik og idræt. — Dette er altsammen indenfor den egentlige timeplan, men hertil kommer så om aftenen folkedans, musik, oplæsning og lysbilledforedrag.

Planerne er endnu ikke udarbejdet i enkeltheder, men vil blive det i nærmeste fremtid, hvorefter de vil blive offentliggjort i næste nummer. Oplysninger vil til enhver tid kunne fås ved henvendelse til Axel Pille, Daugård strand pr. Daugård. — Forespørgsler bedes vedlagt svarporto. („Nye veje").

Læderfodtøj er fra et vegetarisk synspunkt lidet konsekvent. Ganske vist fremstilles bl. a. i England såvel fodtøj som andre brugsgenstande af kunstigt materiale. Helt tilfredsstillende er det imidlertid ikke, og Englands vegetarforening har derfor udsat en præmie på ca. 200 kr. for et lædersurrogat, som egner sig til fodtøj, d. v. s. er porøst, holdbart og bøjeligt, og dertil billigt i brugen. *F.-J.*

Bernard Shaw og vegetarismen Da man bad Bernard Shaw om at holde foredrag i vegetarisk forening i London, svarede han: Alt, hvad jeg har tid til at gøre for vegetarismen, er efter mit 70. leveår at fortsætte som et mer eller mindre lysende exempel på, hvad der kan udrettes uden at spise lig. *F.-J.*

De engelske vegetarer repræsenterer mange afskygninger af „vegetarismen". Tobak, kaffe og te nydes af mange, alkohol er heller ingen hindring. Et standpunkt, der mere stemmer med vore begreber, indtages af *„Danieliter-ordenen"*, som kræver afhold fra kød, spiritus og tobak, tildels med livsvarigt løfte. Ordenen er stiftet 1876 og støtter sig på Bibelen, hvorfor kun sådanne, som tror på Gud som skaber af og herre over alle ting, kan finde optagelse; bortset herfra har ordenen ingen tilknytning til noget bestemt religiøst parti. *F.-J.*

Handelskompagniet REFORM

Eneste Specialforretning i Ernæringsreformartikler

med Forsendelse overalt i Danmark.

Ring eller skriv efter vor Varefortegnelse.

Telefon Central 10749,
— 10769.

Niels Brocksgade 5,
(Ved Glyptoteket) København V.

Besøg af Interesserede for Demonstration af vore Varer altid velkommen. — Aaben 9—5.

Dr. M. Hindhedes 26. beretning kan fås i Nordisk sundhedsforlag, Istedgade 7, København V.

Medarbejdere til gennemgang og uddrag af diverse udenlandske vegetariske tidsskrifter søges. Opgiv sprog. Henvendelse til red.

KOM

til **årsmødet** i Kbh. og **kongressen** i Böhmen.

SOMMERREJSERNE

og alle andre rejser, små som store, ordnes gennem

OVERSØISK PASSAGERBUREAU,

Axelborg, København.

Telefon 14717 — 14718.

Reference: Hr. Oluf Egerod.

Chiropractisk Nervebehandling

fjerner Aarsagen til en Mængde Sygdomme.

Chiropractiske Kliniker findes i følgende Byer:

København K.
Vendersgade 31 — Tlf. Byen 7803

Aalborg Nytorv 12 — Telefon 4673	**Aarhus** Sønderg. 1 b — Tlf. 3256
Esbjerg Kongensgd. 53	**Frederikshavn** Gl. Torv 5 — Tlf. 745
Haderslev Nørregade 15	**Hjørring** Østergade 4 B — Telefon 445
Odense Nørregade 63 — Telefon 2382	**Randers** Raadhustorv 2 — Tlf. 1874
Skive Torvegade 7, Stuen	**Slagelse** St. Mikkelsgade 20
Svendborg Skattergade 56 — Tlf. 744	**Viborg** Vendersgade 3 — Tlf. 146

Er der noget i Vejen med Deres
da henvend Dem til

Niels Offersen,

6, Sværtegade 6,

og faa det gjort i Stand.

Telefon Byen 155

Eget Repara- tionsværksted.

Brilleglas indslibes efter Lægerecept.

Raastrup Kursted

åbnes til 1. Maj. Billigt ophold fra 15. April til 15. Maj uden behandling kan fås. Henvendelse til

Anna Ullerup.

Vegetarisk Restaurant,
Frederiksberggade 27, 1. Sal.
Telefon Central 7827.
Morgenservering, Frokost, Middag, Aftenservering.
Smørrebrød og Frokostpakker.
Bedste, billigste og sundeste Ernæringskilde.
Vegetariske Husholdningskursus.
Sundheds- og religiøs Litteratur.

SANA

SUNDHEDSFØDEVARER
SKINDERGADE 28, KØBENH.
TELEFON 5650
MEDLEMMER RABAT ⊡ AABEN HELE UGEN
⊡ INGEN FILIALER ⊡

Frydenstrand Sanatorium.
pr. Frederikshavn. Prospekt gratis.

Vegetarisk kost

fås sundest, billigst og bedst hos fru *M. Klintø,* Langegade 17[3], Kbhn. Str.

Skodsborg Badesanatorium

(Ikke Tuberkulose).
Største Helaars Kursted i Norden.
De bedste fysisk-diætetiske Kurmidler anvendes med godt Resultat.
Forlang Ill. Prospekt.

„Sana" Specialitet: Sundhedsfødevarer.

Alt til Raakost. **Medlemmer Rabat.**
Smallegade 15, Kbh. F. Telf. Goth. 4290.

Fysisk Kuranstalt

Lysbadeanstalten med Fysisk-diætetisk Klinik ved Overlæge

Carl Ottosen:

St. Kongensg. 36-38. Kbhv. K.
Telf. 9656.

Forlang Prospekt.

Annoncepris: 30 øre pr. 1-spaltet petitlinje eller 36 kr. pr. side.
Rabat: 15 pct. for 3 gange, 25 pct. for 6 gange, 33⅓ pct. for 12 gange
Abonnementspris: 4 kr. årlig. Kan bestilles på alle postkontorer og hos landpostbudene samt hos redaktionen.

Emil Kristensens bogtrykkeri, Sankt Pederstræde 27 Kbhvn.